MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR. CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA

Seduta ta' l-10 ta' Marzu, 2005

Numru. 10/2004

Il-Pulizija

Spettur Maurice Curmi
Vs

CARMEL CAUCHI

Il-Qorti;

Rat li l-imputat **CARMEL CAUCHI** ta' erbgha w hamsin sena bin John u Josephine nee Spiteri, imwieled Xewkija, Ghawdex nhar t-tnejn u ghoxrin ta' Lulju 1949 u residenti 6, Triq San Pawl, Xewkija, Ghawdex, detentur tal-karta tal-identita numru 60749G gie mressaq quddiemha akkuzat talli fit-tmienja w ghoxrin ta' Jannar 2003 u fil-granet ta' qabel, f'Tal Palma, Mgarr Road, Qala, Ghawdex, b'diversi atti maghmulin minnu wkoll jekk fi zminijiet differenti li jiksru l-istess disposizzjonijiet tal-ligi u li gew maghmula b'risoluzzjoni wahda:

1. Minghajr l-hsieb li jisraq jew li jaghmel hsara kontra l-ligi izda biss biex jezercita jedd li jippretendi li ghandu dahal fil-proprjeta ta' Antonia Mercieca, Robert, Diana u Maria Teresa Spiteri f'Tal Palma, Mgarr Road, Qala, Ghawdex;
2. Talli fl-istess zmien u cirkostanzi voluntarjament hassar u ghamel hsara fil-proprjeta ta' Antonia Mercieca, Robert, Diana u Maria Teresa Spiteri f'Tal Palma, Mgarr Road, Qala, Ghawdex, liema hsara tammonta ghal aktar minn hamsin lira izda inqas minn hames mitt lira maltin.

Rat l-atti kollha tal-kawza w d-dokumenti kollha esibiti fosthom l-kunsens tal-Avukat Generali datat sebgha w ghoxrin ta' Jannar 2004 a fol 4 sabiex din il-kawza tigi trattata bi procedura sommarja.

Semghet lil imputat jiddikjara li ma kellux oggezzjoni li l-kaz tieghu jigi tratta u deciz minn din il-Qorti fil-kompetenza taghha fuq riferuta u dan kif registrata fl-atti fis-seduta tat-tlettax ta' Mejju 2004 meta sar l-ezami ai termini tal-artikolu 370(4), 390(1) u 392 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta [fol 7].

Semghet lix-xhieda kollha prodotta mill-Prosekuzzjoni u lill-imputat jixhed minn jeddu u b’mod volontarju u l-provi tad-difiza.

Semghet lil partijiet jittrattaw il-kawza fis-seduta tal-erbgha w ghoxrin ta' Frar 2005.

Ikkunsidrat:

Illi nhar t-tlettax ta' Mejju 2004 **xehed Anthony Spiteri [fol 10]** fejn qal li hu w il-kugini tieghu ghandhom ghalqa maghrufa bhala Tal-Palma fil-Qala, Ghawdex, u darba fost l-ohrajn ra lill-imputat li wkoll huwa kugin tieghu jahdem l-ghalqa in kwistjoni minghajr il-permess tieghu jew tal-kugini tieghu. Spjega li proprjament hadem f'dik il-parti tal-ghalqa li tappartjeni lil Robert Spiteri li jghix Malta. F' Jannar l-imputat reghha dahal fl-ghalqa u qala l-prodott

li kien zergha u cioe patata. Huwa ppresenta pjanta li giet mmarkat bhala dokument LV, fejn fiha hemm indikat bil-kulur orangjo dik il-parti tal-ghalqa li tappartjeni lil kugini tieghu u parti ohra l-ahdar li originarjament kienet taz-zijiet taghhom u li kienu tawha bi qbiela lill-imputat. Ix-xhud kompla jghid illi din il-parti tar-raba ndikata bil-kulur ahdar kienet tinhadem miz-zijiet tieghu li gew maqtula u wara bdiet tinhadem mill-imputat. Ix-xhud indika ukoll dik il-parti fejn l-imputat zergha l-patata bhala dik indikata bl-orangjo fuq il-pjanta esibita.

Kompla jelabora illi dik il-parti indikata bl-orangjo hija maqsuma f' erbgha bicciet u gejja mill-wirt ta’ nannuh u kull kugin ha parti minnha skond il-kuntratt ta’ divizjoni li sar in segwitu tal-mewt tan-nannu li giet mmarkata bhala dokument LV 1.

Illi l-imputat kien missu l-porzjon immarkat bin-numru wiehed [1] li tmiss mal-parti immarkata bl-ahdar fuq il-pjanta mmarkata dokument LV liema parti kien xtara permezz ta’ kuntratt mmarkat dokument LV 2. Ix-xhud kompla jelabora u qal illi meta l-imputat dahal fl-ghalqa f'Jannar, kien hemm il-qsami ta' bejniethom tal-kugini u qalaghhom kollha. Sabiex saru dawn il-qsami, il-kugini kienu nefqu l-fuq minn sittin lira. Qal ukoll illi fil-parti tieghu huwa kien pogga d-demel li kien swielu ghoxrin lira u li f'parti minnha kellu xi basal ghaz-zerriegha li kien jiswa mal-ghaxar liri u l-imputat haratlu kollox u b'hekk sofra tmenin lira f'danni.

Illi nhar t-tlettax ta' Mejju 2004 **xehdet Maria Theresa Spiteri [fol 31]** fejn qalet li hija tigi ohra Anthony Spiteri ix-xhud precedenti kif ukoll kugina tal-imputat. Qalet li huma ghandhom raba l-Qala li jahdmuha maghrufa kemm bhala “Tal-Palma”, peress li fiha hemm palma kif wkoll bhala “Tal-Gebel l-Ahmar”. Qalet li l-imputat dahal fil-proprjeta taghhom billi tajjar qsami li kien hemm. Qalet li l-ewwel darba li kien dahal kien ghal habta ta' Novembru, 2003 w it-tieni darba kien ghal ahhar ta' Jannar, 2004 meta kellhom l-patata mizrugha u giet mahruta minnhom. Qalet li meta kien dahal f'Novembru, 2003 kien nehha parti mill-qsami u fit-tieni darba li dahal kompla tajjar li kien fadal.

Qalet li din r-raba hija maqsuma f'erbgha bicciet kif murija fid-dokument LV. Qalet li l-parti orangjo hija taghhom, gejja mill-wirt tan-nanniet, filwaqt li l-parti l-hadra hija tal-imputat u dik l-parti mmarkata bin-numru wiehed fl-ghalqa indikata bl-orangjo kienet tinhdem mill-imputat. Qalet li meta l-imputat xtara l-art tieghu fil-kuntratt tieghu hemm imnizzel li l-proprjeta tieghu tmiss ma dik ta' Francesco Spiteri, n-nannu taghhom. Dwar il-hsarat li soffrew ix-xhud qalet li l-imputat qabad u harat kollox, kisser iz-zkuk tal-bajtar kif ukoll kisser il-qsami li kien hemm bejn il-proprjetajiet.

Nhar l-ewwel ta' Lulju 2004 **regghet xehdet Maria Theresa Spiteri [fol 48]** u esebit numru ta' ricevuti in konnessjoni mal-pagamenti li ghamlu dwar il-qsim. Ir-ricevuta mmarkata bhala dokument MS 1, hija dwar il-qasma li saret fis-sena 1983, u t-tlett ricevuta l-ohra markati bhala MS 2, MS 3 u MS 4 huma dwar il-qasma li saret fis-sena 2002. Qalet li lil imputat ma rathux jahdem l-art in kwistjoni pero l-imputat kien ammetta maghha li kien hu li hadem l-art in kwistjoni **ghaliex fil-fehma tieghu dik l-art kienet proprjeta tieghu**.

Antonia Mercieca xehdet fit-13 ta' Mejju, 2004 [fol 33] fejn qalet li hija tigi l-kugina ta' Anthony Spiteri ta' Maria Theresa Spiteri kif ukoll tal-imputat. Qalet li hija flimkien mal-qraba taghha ghandha proprjeta` maghrufa bhala Tal-Palma, l-Qala li tinsab fi triq principali Triq Imgarr. Qalet li ftit taz-zmien qabel kien miet huha li kien ilu jahdem din l-art xi erbatax il-sena. Huha kien jahdem in-numru wiehed [1] u n-numru tnejn [2] mmarkati bl-orangjo fuq il-pjanta dokument LV. Qalet li l-parti numru wiehed [1] tinsab ghand il-kugini taghha li qeghdin Malta, u l-parti numru tnejn [2] ghand l-kugin taghha Anthony Spiteri. Qalet li l-imputat dahal fir-raba, l-ewwel harat l-area u cioe l-parti numru wiehed [1], u fl-ahhar ta' Jannar dahal fir-rimanenti u cioe fil-parti numru tnejn [2], tlieta [3] u erbgha [4]. Kompliet tghid li fil-process l-imputat qala l-qsami rimanenti fl-art li kien hemm. Biex tpoggew il-qsami fil-mument meta saret il-qasma bejn il-kuguini kienu hallsu lill-perit hamsa w sittin lira ghal dan ix-xoghol.

Illi nhar l-erbgha w ghoxrin ta' Gunju 2004 **xehed PS 369 Joseph Mizzi [fol 36]** u esebixxa l-okkorrenza rigward dan il-kaz li giet immarkata bhala dokument PS1. Illi minn ezami ta’ dan id-dokument, jirrizulta li Maria Spiteri rraporrtatlu illi hija kienet giet mghotija parir mis-Supretendent Bayliss u Valletta biex taghmel dan ir-rapport li l-imputat kien qed jahdem l-art maghrufa bhala Tal-Palma, proprjeta` taghha u ta’ xi parentela taghha u sahansitra anki nehha l-qsami li kien hemm ghalkemm ma ratux jaghmel hekk. Il-Pulizija kienet baghtet ghall-imputat u a tempo vergine dan qalilhom quddiem l-istess Maria Teresa Spiteri li huwa ilu fil-pussess ta’ din l-ghalqa ghal dawn l-ahhar ebghin sena, u xi ghoxrin sena ilu r-raba giet mghoddija lilu minghand zijtu u li kien ilu jahdimha ghal dawn l-ahhar ghoxrin sena. L-istess ufficjal li ha dan ir-rapport, PS 187 Mario Cassar, ikkonkluda; “it was pointed out to both parties that they had a purely civil dispute and the police did not help them to solve it except for lodging this report. Therefore they have to refer to their respective notaries and lawyers”.

Robert Spiteri xehed fl-ewwel ta’ Lulju, 2004 [fol 43] u kkonferma li hu ukoll flimkien ma hutu ghandhom bicca proprjeta raba f'Ghawdex fejn titla f'salib t-toroq lejn il-Qala, maghrufa bhala Tal-Palma jew Tal-Gebla l-Hamra li bhala kejl ghandha tlett mija hamsa w hamsin metri kwadri skond pjanta mahruga mir-Registru tal-Artijiet esibita a fol 11 tal-atti. Ix-xhud kkonferma li dik il-parti delineat fil-pjanta bin-numru wiehed [1] hija taghhom u li din kienet giet mixrija minn nannu patern tieghu. Qal li nannuh kien xtara l-erbgha plots indikati bin-numri wiehed [1], tnejn [2], tlieta [3] u erbgha [4]. Qal li z-zijiet tieghu kienu gew maqtula f'delitt doppju fil-Qala u kienet saret il-qasma tal-wirt u din l-art giet diviza f'erbgha porzjonijiet kif indikat fil-pjanta. Qal li l-familja ta' Guzepp Spiteri ghandhom il-porzjon numru wiehed [1] u li llum il-gurnata dan miet wkoll u ghalhekk din r-raba tappartjeni lilu u lil hutu. Qal li l-parti numru erbgha [4] tappartjeni lil kugini. Qal li jaf li l-parti numru wiehed [1] kien hemm gabillott u li din il-parti kienet tigi mahduma mill-kugin tieghu. Ikkonferma li l-imputat ghandu raba tmiss mal-proprjeta taghhom indikata bl-ahdar fuq il-pjanta esebita.

Ikkonferma ukoll illi ra lill-imputat jahdem r-raba taghhom numerata numru wiehed [1] mit-tnejn u ghoxrin ta' Novembru 2002 'l hawn. Ix-xhud kompla jghid li hu kien mar kellem lil avukat u kien ghamel kwerela fil-konfront tal-imputat u fil-fatt esibixxa l-istess kwerela li giet mmarkata bhala dokument TS [fol 45]. Qal li din l-ittra hija indirizzata lil Kummissarju tal-Pulizija sabiex jiettiehdu passi kontra l-imputat. Qal li wara li kienet intbaghtet din il-kwerela, l-imputat mhux talli beda jokkupa l-art tieghu numru wiehed [1] izda sussegwentement beda jahdem wkoll l-art ta' ma gembha u cioe dawk bin-numri tnejn [2], tlieta [3] u erbgha [4] u dan kien f'Jannar 2003.

Ix-xhud qal li meta saret il-qasma effettiva meta mietu n-nanniet taghhom, huma kienu dahlu f'xi spejjes li kienu jikkonsistu fil-hlasijiet lil perit sabiex tinqasam r-raba f'erbgha porzjonjijiet. Qal li l-qsami li kienu saru mill-perit originarjament kienu tnehhew izda sussegwentement huma kienu regghu marru fuq il-post ma perit iehor u regghu ghamlu l-qsami mill-gdid. Ix-xhud ikkonferma illi l-imputat kien ammetta mieghu li kien hadem l-art tieghu izda qal ukoll illi dan kien ghamlu ghaliex **emmen illi l-art hija tieghu**. Huwa pero sostna illi l-art effettivament ma kienetx tal-imputat izda tieghu u ikkonferma li qatt ma kien ra lill-imputat jahdem r-raba hemmhekk.

Ili nhar l-ewwel ta' Lulju 2004 **xehdet Diane Spiteri [fol 47]** fejn qalet li Robert Spiteri jigi l-prim kugin taghha, missieru w ommha kienu ahwa. Qalet li huma ghandhom bicca art l-Qala maghrufa bhala Tal-Palma. Qalet li l-bicca raba li hi ghandha kienet wirtitha minghand ommha Carmela Sultana xebba Spiteri, meta mietet. Qalet li l-porzjon taghhom hija dik bin-numru erbgha [4], fuq il-pjanta esebita fejn hemm l-palma. Qalet li l-istess art ghadha f'idejha fis-sens ta' titolu izda saret taf li xi hadd beda jahdimha u dan tramite Maria Spiteri li qaltilha illi l-imputat kien beda jahdem l-art taghhom ghalkemm hi qatt ma ratu.
Illi nhar l-ewwel ta' Lulju 2004 **xehed Paul Spiteri [fol 53]** li kkonferma dak li qalet martu Diane u b'mod partikolari dak li qaltlu Maria Spiteri li l-imputat kien qed jahdem il-porzjon tar-raba numru wiehed [1] fuq il-pjanta esibita li

tmiss mal-proprjeta tieghu u delineata bil-kulur ahdar. Qal li huma marru ghand l-avukat f'Malta u din kitbet ittra lil Pulizija u sahansitra fethet kawza civili kontra l-imputat.

Illi nhar l-hamsa w ghoxrin ta' Novemrbru 2004 **xehed l-imputat [fol 73]** fejn qal li hu la jaf jaqra u lanqas jikteb. Qal li hu ghamel xi zmien jghix l-Awstralja pero fis-sena 1982 kien gie Ghawdex ghal btala. Qal li Rosaria Spiteri kienet marret ghandhom biex iccedi l-qbiela tal-art li kellha lil missieru jigifieri l-qbiela tal-plottijiet numru wiehed [1], tnejn [2], tlieta [3] u erbgha [4] indikati fil-pjanta esebita. Qal li r-raba in kwistjoni baqghet tinhadem minn missieru mis-sena 1978 sakemm miet u li meta miet missieru, saret d-denunzja regolari u din l-art giet denunzjata fid-DD 1. Ix-xhud ippresenta d-denunzja redatta minn Nutar Pisani rigwardanti din l-art li giet delineata bl-ahdar. Qal wkoll li fuq in-naha l-ohra ta' fejn ghandhom l-kwistjoni kien hemm wied li ghadu hemmhekk sa llum. Qal li r-raba jinsab irregistrat f'isem persuni. Qal li hu mar ghand n-Nutar Pisani u talbu jaghmel xi ricerki fejn finalment irrizulta li r-raba kollu kien tieghu. Spjega ukoll illi sar jaf li Maria Theresa kienet baghtet ittra lil Pulizija dwar il-fatt li huwa kien qed jahdem l-art mertu tal-kawza u li l-Pulizija sussegwentement baghtet ghalih u li fil-presenza taghha u tas-Surgent tal-Pulizija, kien qallha illi l-art kienet kollha tieghu u li sahansitra kellu kuntratt biex jipprova dan. Qal li qabel ma kien mar l-Ghassa, fl-art in kwistjoni, li kienet parti zghira, kien hemm l-art mahruta u kien hemm il-patata li ma kienx zergha hu. Ix-xhud qal li hu kien staqsa lil Maria Theresa Spiteri jekk kienetx hi li zerghet u hi ma kienetx taghtu risposta ta' xejn u qalilha biex tmur tnehhiha. Meta mar jaraha kien sab li ma kienetx ghadha hemmhekk. L-imputat qal li hu jahdem il-plots numru wiehed [1], tnejn [2], tlieta [3] u erbgha [4] kif wkoll l-art delineata bl-ahdar fuq il-pjanta esebita. Qal li r-ragel imsemmi fil-kuntratt kien missier Rosaria Spiteri.

Illi nhar l-hamsa w ghoxrin ta' Novemrbru 2004 **xehed n-Nutar Pierre Falzon [fol 76]** fejn qal li lil imputat jafu peress li kien mar l-ufficju tieghu biex jghamillu xi ricerki fuq il-familja tieghu. Qal li l-art in kwistjoni kienet fuq in-

naha tal-Qala u li kien dam xi xahrejn jew tlieta biex jaghmel r-ricerki rikjesti. Qal li xi sentejn ilu kien tela' Ghawdex minhabba din l-kwistjoni. Ix-xhud qal li l-art fuq il-pjanta esibita fl-atti, redatta mill-Perit Gwido Vella, lilu kien irrizultalu li kienet tal-imputat u kien qal b'dan lil istess imputat u kien talbu sabiex jakkumpanjah fuq il-post biex jaraw il-konfigurazzjoni tal-art u certi hjiel biex hu jinduna fejn hi l-art in kwistjoni. Fil-fatt, meta mar hemm bil-kuntratti f'idejh, huwa kien tal-opinjoni illi l-proprjeta` indikata fil-pjanta kienet tappartjeni lill-imputat u fil-fatt ikkonferma li qal dan lill-imputat.

Illi nhar s-sebgha w ghoxrin ta' Jannar 2005 **xehed n-Nutar Paul Pisani [fol 79]** fejn qal li hu kien jaf lil Guzeppa Cauchi mix-Xewkija, pero la kien jaf jekk hiex hajja u lanqas jekk l-imputat hux binha jew le. Qal li hu kien ghamel d-denunzja ta' zewgha John Cauchi u esibixxa kopja tad-denunzja li giet mmarkata bhala dokument BP [fol 80]. Illi mid-denunzja esebita dokument BP jirrizulta li verament giet denunzjata l-art maghrufa bhala Tal-Palma sive Tal-Gebel l-Ahmar, meta miet missier l-imputat.

Ikkunsidrat:

Illi l-Qorti thoss illi l-Pulizija ghandha d-dover u l-obbligu li tinvestiga kull rapport kriminali li jsir fil-konfront ta' terz qabel ma jigu ppresentati akkuzi l-Qorti. L-Qorti ma tistax ma ticcensurax lill-Pulizija Esekuttiva li minflok ma tesamina kaz sabiex tara jekk verament hemmx l-elementi kollha ghall-inqas prima facie biex tipprocedi kriminalment, hija taqbad u tiehu t-triq l-aktar facli li takkuza lil dak li jkun quddiem il-Qorti. Ma hux sew li l-Pulizija u l-proceduri kriminali jigu strumentalizzati biex tigi esercitata pressjoni fuq dak li jkun biex jesegwixxi xi obbligu civili meta fl-istess waqt, l-provi li jkollha l-Pulizija f'idejha, ma jkunux juru li verament hemm kaz ta' reat. Illi dan id-dmir tal-Pulizija li tikxef u tinvestiga r-reati li jsiru u li tigbor l-provi u li ggib il-hatjin quddiem l-awtorita` gudizzjarja huwa naxxenti mill-artikolu 346 (1) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Il-Pulizija ma tistax taqbad u tressaq il-Qorti il-persuni kollha li jigu indikati lilha mill-avukati fil-

kwereli li jigu mibghuta lilha. Il-Pulizija m'hiex rubber stamp tal-avukat u ghandha d-dmir li tinvestiga kull rapport li jsri lilha b'mod dettaljat sabiex b'hekk l-ebda persuna innnocenti ma titressaq il-Qorti.

Illi f'dan il-kaz jirrizulta illi l-Pulizija mill-bidu nett indunat illi din kienet kwistjoni civili kif tajjeb osservat is-Surgent 187 fl-okkorrenza esebita. Pero' ghal xi raguni jew ohra l-imputat tressaq il-Qorti u gie akkuzat bl-akkuzi odjerni. Il-Qorti tarha daqsxejn stramba ukoll, kif fost diversi xhieda li ressqet il-Prosekuzzjoni, ma ressqitx lil PS 187 jixhed sabiex jikkonferma l-okkorrenza tieghu u jelabora dwarha.

Illi pero jirrizulta mix-xhieda prodotta illi l-imputat sa mill-bidu nett tal-investigazzjoni, ddikjara illi verament kien qed jahdem ir-raba in kwistjoni pero dan taht it-twemmin illi tali raba tappartjeni lilu u ghalhekk zgur mhux taht il-kredenza li dak li kien qed jaghmel, kien qed jigi esegwit kontra l-opposizzjoni espressa jew prezunta ta' dan il-haddiehor u zgur lanqas li kien qed jagixxi bil-kuxjenza li kien qed jaghmel "di privato braccio" messu sar permezz tal-awtorita` pubblika.  Lanqas ma jirrizulta illi l-imputat kellu intenzjoni li jaghmel xi hsara fil-proprjeta` ta' terzi, ghaliex semmai jekk verament ghamel hsara, dan huwa ghamlu bl-intendiment li kien qed isir fil-proprjeta` tieghu u ghalhekk l-elementi rikjesti ghall-esistenza tar-reat ta' hsara volontarja zgur li kienu monki sa mill-bidu nett tal-proceduri.

Illi l-imputat stqarr li r-raba in kwistjoni hija tieghu, fl-ewwel opportunita` li kellu u cioe` meta baght ghalih is-Surgent, wara li rcieva r-rapport ta' Maria Spiteri. Illi dan it-twemmin tieghu gie konfermat minnu stess viva voce l-Qorti. In-Nutar Pierre Falzon ukoll ikkonferma li kien hu li qal lill-imputat illi l-art mertu tal-kawza hija tieghu. In-Nutar Paul Pisani ikkonferma illi l-art giet denunzjata fil-wirt ta' missier l-imputat.

Illi din il-Qorti hija tal-fehema illi l-kwistjoni in desamina hija wahda purament civili u titratta biss fuq titolu ta' proprjeta` u ghalhekk din il-kawza qatt ma messha giet istitwita.

Ghalhekk l-Qorti wara li rat l-artikoli tal-ligi u cioe l-artikolu 85 u 325 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta tiddikjara li mhux qed ssib lil imputat CARMEL CAUCHI hati ta' l-akkuzi kif dedotti fil-konfront tieghu u tilliberah minnhom.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------